

Cải Hóa Ma Tuý-Tội Phạm

Drug-Crime Diversion

T Ò T À I L I Ê U ■ T H Á N G T Á M 2 0 0 2

Phá vỡ vòng lẩn trốn ma tuý và tội phạm

Dùng ma tuý và phạm pháp liên quan nhiều với nhau. Nhiều người nghiện ma tuý phải trông cậy vào tội phạm để có tiền mua ma tuý (thí dụ như ăn cắp).

Chương Trình Cải Hóa Ma Tuý-Tội Phạm (Drug-crime diversion) tạo cơ hội cho can phạm nghiện ma tuý được trị liệu và/hay hướng dẫn về ma tuý để giúp họ bỏ xi ke ma tuý và không phạm pháp nữa.

Nhờ chú trọng vào những tội ma tuý nhẹ, chương trình cải hóa ma tuý-tội phạm cũng ngăn chặn lớp người nghiện ma tuý sau này phạm tội liên quan tới ma tuý.

Chương trình cải hóa ma tuý-tội phạm không hợp pháp hóa ma tuý. Sở hữu hay dùng ma tuý vẫn là phạm pháp.

Qua Sáng Kiến Cải Hóa Ma Tuý (Illicit Drug Diversion Initiative), Chính Phủ Liên Bang sẽ cùng với Chính Phủ Tiểu Bang và Lãnh Thổ đề ra phương sách đồng nhất toàn quốc về cải hóa ma tuý-tội phạm.

Chương trình cải hóa ma tuý-tội phạm giúp mọi người như thế nào?

- kết hợp chương trình trị liệu và hướng dẫn về ma tuý với guồng máy tư pháp sẽ làm tăng ý muốn tiếp tục trị liệu
- giải quyết các vấn đề ma tuý giúp ngăn chặn tội phạm
- các chương trình sẽ khích lệ người tham dự chịu trách nhiệm về việc dùng ma tuý và tội phạm liên quan tới ma tuý
- giảm bớt số người phải hầu tòa vì những tội ma tuý nhẹ.

NSW đã làm gì để cải hóa ma tuý-tội phạm?

Ở NSW hiện có năm chương trình cải hóa ma tuý-tội phạm. Một số chương trình được áp dụng khắp tiểu bang còn một số chương trình khác thì đang được thử nghiệm tại một số khu vực đặc biệt. Những chương trình này hiện được sửa đổi cho hợp với nhu cầu của cộng đồng địa phương và ở tỉnh lỵ.

Mỗi chương trình nhằm vào can phạm ở các giai đoạn khác trong guồng máy tư pháp hình sự. Sớm can thiệp là công tác chính đối với người phạm tội nhẹ và chưa phạm

pháp nhiều lần, còn can phạm nghiện ma tuý nặng thì phải tham gia chương trình có người giám thị chặt chẽ.

Người tham gia chương trình phải làm tròn tất cả những yêu cầu như qui tắc và giám sát gắt gao.

Tất cả các chương trình cải hóa ma tuý-tội phạm đều được giám sát và đánh giá. Khi một phương sách nào đó chứng tỏ là có hiệu quả thì sẽ có thể được dùng thêm ở NSW, còn nếu không có hiệu quả thì sẽ bãi bỏ.

1. Sửa đổi Đạo Luật Can Phạm Thanh Thiếu Niên* (Young Offenders Act*)

Đạo Luật Can Phạm Thanh Thiếu Niên được tu chính vào tháng Tư 2000 để bao gồm những tội ma tuý nhẹ (như có một ít ma tuý) mà thanh thiếu niên phạm phải.

Nhờ vậy người phạm tội ma tuý nhẹ có thể nhờ giúp và sẽ không phạm pháp nữa. Đạo Luật này được áp dụng trên toàn bang NSW.

Sở hữu ma tuý vẫn bất hợp pháp. Đạo Luật Can Phạm Thanh Thiếu Niên chỉ cho tòa án thêm giải pháp trong một số trường hợp. Trong mọi trường hợp, cảnh sát vẫn có quyền buộc tội can phạm.

Thanh thiếu niên bị tình nghi cung cấp hay buôn bán ma tuý không được xử theo Đạo Luật Can Phạm Thanh Thiếu Niên. Họ sẽ bị buộc tội. Cảnh sát sẽ làm theo những qui định pháp lý nghiêm ngặt khi quyết định lúc nào thì dùng Đạo Luật này và dùng như thế nào.

Theo Đạo Luật này can phạm thanh thiếu niên được xử trí như thế nào?

Đạo Luật này áp dụng với thanh thiếu niên bị cảnh sát bắt giữ vì những tội như:

- có một ít ma tuý
- có dụng cụ dùng ma tuý, hay
- phạm những tội nhẹ về ma tuý^o.

Can phạm thanh thiếu niên có thể bị *khuyến cáo* (warning) hay *cảnh cáo* (caution), hay có thể bị gọi tới *hội nghị tư pháp thanh thiếu niên* (youth justice conference).

Khuyến cáo là biện pháp giải quyết của cảnh sát đối với những tội nhẹ và không bạo động. Cảnh sát khuyến cáo thanh thiếu niên ngay ngoài đường phố và người này không phải nhận tội. Cảnh sát sẽ ghi lại chi tiết của thanh thiếu niên và tội đã vi phạm.

Cảnh cáo là thể thức chính thức khi thanh thiếu niên bị bắt giữ và nhận tội. Cha/mẹ hay người giám hộ và có khi có cả nhân viên phụ trách ma túy và rượu hiện diện khi thanh thiếu niên bị cảnh cáo. Thanh thiếu niên sẽ ký nhận giấy cảnh cáo chính thức và được cho biết thông tin về hậu quả của việc dùng ma túy đối với sức khỏe và pháp luật cũng như thông tin về những dịch vụ trị liệu và hướng dẫn.

Trong những trường hợp nghiêm trọng hơn thì có thể phải triệu tập hội nghị tư pháp thanh thiếu niên. Cảnh sát và/hay tòa án có thể gọi can phạm tới *hội nghị tư pháp thanh thiếu niên*. Hội nghị này sẽ do người triệu tập được Bộ Tư Pháp Thanh Thiếu Niên (Department of Juvenile Justice) đào tạo làm chủ tọa.

Tại hội nghị can phạm thanh thiếu niên sẽ gặp gỡ những người bị ảnh hưởng tai hại vì tội phạm đó hay hành động của can phạm. Thanh thiếu niên phải giải thích hành động và nhận trách nhiệm cho tội của mình. Thanh thiếu niên và nạn nhân thỏa thuận với nhau một chương trình làm việc thích hợp mà thanh thiếu niên phải thực hiện. Mục đích của chương trình là giải quyết vấn đề ma túy và những vấn đề liên hệ, đã góp phần làm cho thanh thiếu niên phạm pháp. Chương trình có thể bao gồm phần trị liệu và hướng dẫn về ma túy và sẽ có người giám sát xem có tiến triển không.

Nếu thực hiện chương trình thì không bị rắc rối gì nữa, còn không thì vụ việc có thể được giao lại cho cảnh sát hay tòa án.

Muốn biết thêm chi tiết, xin liên lạc với Department of Juvenile Justice. Điện thoại: (02) 9289 3319.

*Tội nhẹ có thể được xử ở Tòa Sơ Cấp.

Nga, một cô gái 15 tuổi, bị bắt vì tội ăn cắp và có một ít bạch phiến. Cảnh sát thẩm vấn và vì em là vị thành niên, họ phải nhờ tới Nhân Viên Liên Lạc Thanh Thiếu Niên của Cảnh Sát (Police Youth Liaison Officer - YLO). Trong cuộc thẩm vấn thì mới vỡ lẽ là cô ta sẽ bán món đồ ăn cắp để mua ma túy. Sau cuộc thẩm vấn, YLO trò chuyện với Nga và mẹ em về những dịch vụ trị liệu ma túy mà Nga có thể dùng.

Sau khi định xem có nên xử trí với Nga theo Đạo Luật Can Phạm Thanh Thiếu Niên hay không, YLO quyết định là Nga nên được cảnh cáo về tội này vì là tội nhẹ và là lần đầu Nga phạm pháp. Cảnh sát quyết định viết giấy cảnh cáo. YLO vẫn giữ liên lạc với Nga và gia đình từ lúc thẩm vấn cho đến lúc cảnh sát cảnh cáo. Trong khoảng thời gian này Nga vẫn tiếp tục dùng ma túy.

Lúc bị cảnh cáo, Nga đồng ý là cai ma túy là điều có lợi cho bản thân. YLO tiếp xúc với chương trình cai nghiện thanh thiếu niên nội trú và Nga đã đi đến cơ sở này.

Tất cả các bản báo cáo đều cho thấy là việc cai nghiện tiến triển tốt và hy vọng là thời gian cai nghiện sẽ giúp Nga biết xoay sở để sống mà không phải phạm pháp tiếp hay dùng ma túy.

2. Chương Trình Cảnh Cáo Tráng Niên đính líu với Cần Sa* (Adult Cannabis Cautioning Scheme*)

Chương Trình Cảnh Cáo Tráng Niên đính líu với Cần Sa do Chính Phủ NSW đưa ra vào tháng Tư 2000 để thử nghiệm một năm, nay được triển hạn thêm hai năm. Sáng kiến này được áp dụng toàn bang và cho cảnh sát có quyền cảnh cáo thay vì phải buộc tội những người phạm tội nhẹ về cần sa.

Chương trình này không hợp thức hay hợp pháp hóa cần sa. Tại NSW, dùng, sở hữu, trồng, nhập và bán cần sa vẫn là bất hợp pháp.

Cảnh sát có thể viết giấy cảnh cáo tráng niên bị bắt vì có một ít lá cần sa (từ 15 gam trở lại) và/hay dụng cụ dùng cần sa. Trong giấy cảnh cáo có chi tiết về y tế và pháp luật của việc dùng cần sa, và có số điện thoại của Dịch Vụ Thông Tin Ma Túy và Rượu (Alcohol and Drug Information Service-ADIS). ADIS (dịch vụ hoạt động 24/24 với số điện thoại bắt đầu bằng số 1800) đã được khuyến khích để cung cấp chi tiết của các dịch vụ trị liệu, hướng dẫn về ma túy và giúp đỡ cho can phạm bị cảnh cáo. Nhờ chương trình này người phạm tội nhẹ về cần sa tránh bị kết án hình sự.

Mỗi người chỉ có thể được cảnh cáo hai lần. Can phạm bị cảnh cáo lần thứ nhì sẽ phải dự một buổi hướng dẫn và giáo dục về ma túy.

Nếu tiếp tục dùng cần sa và bị cảnh sát bắt, can phạm sẽ bị buộc tội và phải hầu tòa.

Thành phần có quá trình phạm những tội có tính cách bạo động, tính dục hay ma túy thì không được hưởng qui chế này.

Muốn biết thêm chi tiết, xin liên lạc với NSW Police Service. Điện thoại: (02) 9265 5185.

3. Sớm Chuyển từ Toà Án sang Trị Liệu* (Magistrate Early Referral into Treatment - MERIT*)

Chương trình MERIT dành cho can phạm được tại ngoại hậu tra và có triển vọng trị liệu và phục hồi. Mục đích của MERIT là ngăn chặn hành vi phạm pháp và dùng ma túy tiếp bằng cách buộc phải cai nghiện là điều kiện để cho tại ngoại hậu tra.

Chương trình đã được thử nghiệm thành công ở Lismore và trong hai năm tới sẽ được xúc tiến ở khắp các vùng thuộc Dịch Vụ Y Tế Vùng NSW.

Theo chương trình MERIT thẩm phán sẽ chuyển can phạm sang những chương trình chuyên trị liệu và phục hồi trong khuôn khổ những điều kiện tại ngoại hậu tra. MERIT là chương trình hoàn toàn tự nguyện và những tiến triển của can phạm trong chương trình cai nghiện có thể được cứu xét trong phiên xử và tuyên án.

Trong suốt thời gian tại ngoại hậu tra, các chuyên gia được đặc biệt đào tạo về y tế và phúc lợi sẽ quản lý người tham gia chương trình chặt chẽ. Thẩm phán sẽ

thường xuyên nhận báo cáo về những tiến triển của can phạm cho đến khi đem vụ việc ra xét xử vào cuối thời hạn tại ngoại hậu tra, thông thường là ba tháng.

Can phạm bị buộc tội có tính cách bạo động hay tính dục không được hưởng qui chế này.

MERIT hoạt động như thế nào?

MERIT là chương trình cai ma túy dành cho người tham gia. Nhân viên y tế phụ trách trường hợp sẽ trợ giúp và hướng dẫn người tham gia trong suốt thời gian trị liệu. Chương trình có thể gồm có:

- giải độc
- methadone hay trị liệu bằng thuốc men (trị liệu y khoa để cai nghiện)
- chương trình nội trú hay phục hồi
- hướng dẫn riêng và theo nhóm
- chương trình ngăn chặn dùng ma túy trở lại để giúp can phạm tránh dùng ma túy nữa.

Nếu can phạm không đến để trị liệu, phạm pháp thêm, hay không tuân theo những điều kiện tại ngoại hậu tra, thẩm phán sẽ được thông báo và có thể chấm dứt chương trình. Khi can phạm hoàn tất chương trình, thẩm phán có thể cứu xét mức độ tiến triển của can phạm khi tuyên án chung cuộc.

Muốn biết thêm chi tiết, xin liên lạc với NSW Attorney General's Department. Điện thoại (02) 9228 7620.

Anh Phú, 25 tuổi đã dùng bạch phiến được 9 năm. Anh Phú bị buộc tội vào nhà ăn trộm liên quan tới tình trạng nghiện ngập của anh. Đây là lần đầu tiên anh phải hầu tòa.

Vì quá trình dùng ma túy, tòa chuyển anh sang khâu thẩm định cho Chương Trình MERIT. Chuyên viên y tế thẩm định vấn đề ma túy của anh Phú. Anh Phú đồng ý tham gia chương trình methadone, dự nhóm học tập MERIT và thường xuyên đến dự những buổi hướng dẫn với Nhân Viên Phụ Trách Vụ Việc. Tòa tạm đình phiên xử trong lúc anh Phú tham gia Chương Trình MERIT. Thẩm Phán thường xuyên nhận những báo cáo về sự chấp hành Chương Trình MERIT của anh.

Sau 15 tuần lễ anh Phú đã hoàn thành mỹ mãn Chương Trình MERIT.

Chẳng bao lâu nữa vụ xử của anh Phú sẽ được giải quyết. Anh đã quyết định nhận tội. Bản báo cáo tiến triển của Phú trong Chương Trình MERIT sẽ trình cho Thẩm Phán cứu xét.

Hiện nay anh Phú đã có việc làm ổn định và vẫn theo chương trình methadone.

4. Tòa Án Tráng Niên Đặc Trách Ma Tuý (Adult Drug Court)

Tòa Án Đặc Trách Ma Tuý đầu tiên được thành lập ở Úc là ở Parramatta vào tháng Hai năm 1999. Mục đích của Tòa Án Đặc Trách Ma Tuý là giúp can phạm tráng niên bị nghiện ma tuý nặng phá vỡ vòng lẩn quẩn ma tuý và tội phạm, bằng cách cung cấp chương trình trị liệu và phục hồi có nhân viên giám sát.

Tòa Sơ Cấp có thể gửi can phạm thuộc vùng Western Sydney sang Tòa Án Đặc Trách Ma Tuý NSW. Họ chỉ được nhận với điều kiện:

- tham gia thể thức giải độc
- có triển vọng phục hồi, và
- không bị buộc tội có tính cách bạo động hay tính dục, hay tội ma tuý bị khởi tố †.

Tòa Án Tráng Niên Đặc Trách Ma Tuý hoạt động như thế nào?

Tòa Án Đặc Trách Ma Tuý lập chương trình cá nhân từ 12 tháng trở lên cho mỗi người tham gia chương trình. Chương trình thường xuyên gồm:

- dự những buổi trị liệu ma tuý và phục hồi
- dự những buổi hướng dẫn về ma tuý
- học tập và học nghề
- xét nghiệm để dò tìm ma tuý
- báo cáo cho Tòa Án.

Mỗi người tham gia sẽ có một nhân viên phụ trách theo dõi. Quan Tòa và toán nhân viên của Tòa Án Đặc Trách Ma Tuý sẽ giám sát những tiến triển của cá nhân và nếu cần có thể sửa đổi hay chấm dứt chương trình.

Khi chương trình kết thúc Tòa Án Đặc Trách Ma Tuý sẽ tuyên án can phạm. Thể thức này xét cả bản án trước và những tiến bộ của can phạm trong chương trình của Tòa Án Đặc Trách Ma Tuý.

Muốn biết thêm chi tiết, xin liên lạc với NSW Attorney General's Department. Điện thoại (02) 9228 7620.

† Tòa Sơ Cấp không thể xét xử tội ma tuý bị khởi tố

Lần đầu bà An hầu Tòa Án Đặc Trách Ma Tuý là năm 39 tuổi. Bà là mẹ đơn chiếc có ba con. Các con phần lớn ở với bà ngoại.

Bà An nghỉ học năm 15 tuổi và lúc làm lúc nghỉ ở các siêu thị và trạm xăng.

Bà An có quá trình phạm pháp dài và phải đi tù cả ở trại giam thanh thiếu niên lẫn nhà tù tráng niên. Bà An phạm nhiều tội khác nhau nhưng tất cả đều liên quan tới nghiện bạch phiến.

An bắt đầu dùng ma tuý lúc 13 tuổi đến năm 16 tuổi trở đi đã bị nghiện bạch phiến khá nặng. Bà An đã thử trị liệu bằng methadone nhưng lối sống hỗn độn (không có việc làm và chỗ ở ổn định) làm cho bà khó theo đuổi trọn chương trình. Bà An nói rằng tất cả bạn cô đều là dân nghiện và phạm pháp.

An hầu tòa Sơ Cấp vì tội sở hữu ma túy. Tòa tuyên án bà ba tháng và một tuần tù ở những tạm treo để chờ xem bà An có được tham gia chương trình Tòa Án Đặc Trách Ma Tuý hay không.

Trong lúc tham gia chương trình của Tòa Án Đặc Trách Ma Tuý, bà An sống với gia đình và ba đứa con. Mẹ An giúp đỡ bà thật nhiều.

Thoạt đầu bà An cảm thấy hơi khó khếp mình vào lối sống của gia đình nhưng nhờ hướng dẫn rồi bà cũng quen. Bà An học xong khóa học 18 tuần lễ ở trường TAFE và từ bỏ đám bạn cũ.

Bà An hoàn thành mỹ mãn chương trình của Tòa Án Đặc Trách Ma Tuý. Từ khi học xong, bà An vẫn giữ liên lạc với nhân viên phụ trách vụ việc, nhân viên hướng dẫn và không dùng ma túy nữa.

5. Tòa Án Thanh Thiếu Niên về Ma Tuý* (Youth Drug Court*)

Tòa Án Thanh Thiếu Niên về Ma Tuý hoạt động thử hai năm bắt đầu vào tháng Bảy năm 2000 ở Western Sydney. Tòa Án Thanh Thiếu Niên có thể chuyển can phạm thanh thiếu niên sang Tòa Án Thanh Thiếu Niên về Ma Tuý nếu bị can:

- nghiện ma túy hay rượu nặng
- nhận tội
- ngụ tại Western Sydney
- không thể xét xử theo Đạo Luật Can Phạm Thanh Thiếu Niên
- có triển vọng trị liệu và phục hồi và
- đồng ý tham gia chương trình trị liệu trong thời gian tại ngoại hậu tra.

Tòa Án Thanh Thiếu Niên về Ma Tuý hoạt động như thế nào?

Thanh thiếu niên sẽ phải làm theo chương trình cá nhân từ sáu tháng trở lên và bao gồm thời biểu trị liệu, buổi hẹn thường xuyên với tòa án, giúp đỡ về y tế, chỗ ở và học hành. Người tham gia chương trình sẽ được nhân viên yểm trợ giúp sắp xếp chương trình. Gia đình cũng được khuyến khích đóng góp vào chương trình trị liệu.

Chương trình này có thể bị chấm dứt nếu thanh thiếu niên tiếp tục dùng ma túy và uống rượu hay phạm pháp. Nếu bỏ dở chương trình, thanh thiếu niên phải hầu tòa để nghe xử về những tội cũ.

Khi hoàn thành chương trình, tòa án sẽ cứu xét sự tham gia và tiến bộ của thanh thiếu niên trong phiên xử chung cuộc.

Muốn biết thêm chi tiết, xin liên lạc với NSW Attorney General's Department. Điện thoại (02) 9228 7620.

Mạnh, 17 tuổi, có nhiều vấn đề khi được chuyển sang Tòa Án Thanh Thiếu Niên về Ma Tuý. Mỗi ngày anh ta hút chừng 50 đô-la bạch phiến, phạm pháp để kiếm tiền mua ma túy, đã mất liên lạc với gia đình hơn 5 năm và không có chỗ ở ổn định.

Sau lần thẩm định vấn đề ma túy của Mạnh, một kế hoạch quản lý cá nhân được đề ra, buộc anh phải thường xuyên dự những buổi hướng dẫn và tìm chỗ ở ổn định. Mạnh quay trở về với gia đình và chấp hành những điều kiện tại ngoại hậu tra và giám thị gắt gao.

Trong lúc tham gia chương trình, Mạnh ghi tên học tại trường TAFE trong địa phương và lấy được bằng Cao Đẳng Công Nghệ Thông Tin (Diploma in Information Technology).

Vì Mạnh tỏ ra có tiến bộ, điều kiện tại ngoại hậu tra của anh được nới lỏng và bớt gọi báo cáo về anh. Mạnh được phép đi lại tự do bằng xe lửa và bỏ giờ cấm đi lại.

Sau 6 tháng, Mạnh sắp hoàn thành Chương Trình YDC nhưng anh muốn kéo dài chương trình này thêm 3 tháng, để có thể học cho xong Giai Đoạn Hai của Chứng Chỉ Công Nghệ Thông Tin, rồi mới hầu tòa nghe tuyên án.

Từ khi được tham gia Chương Trình YDC, Mạnh đã không phạm pháp hay bị báo cáo hay tình nghi dùng ma túy nữa.

* Theo Sáng Kiến Cải Hóa Ma Tuý (Illicit Drug Diversion Initiative) của Hội Đồng Chính Phủ Các Cấp Ở Úc, Chính Phủ Liên Bang tài trợ một phần cho sáng kiến cải hóa này.